

عنوان

امعان عدالت در مناطق برخوردار نیمه‌برخوردار

و کم برخوردار

(عوامل اجتماعی مؤثر بر شهر تهران)

نویسنده

علیرضا کمالی

زمستان ۱۴۰۲

پیشگفتار

امروزه ادراک عدالت خود نقش قابل توجهی در بهبود نشاط و ثبات اجتماعی، ارتقاء انسجام ثبات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی و نیز بهبود رضایت از زندگی و ارتقاء سطح کیفی شهروندان دارد. با توجه به اهمیت مقوله عدالت و ادراک و فهم شهروندان از عدالت، این کتاب با هدف بررسی مقایسه‌ای احساس عدالت در مناطق برخوردار، نیمه برخوردار و کم برخوردار شهر تهران و عوامل اجتماعی موثر بر آن به انجام رسید. این پژوهش در زمره مطالعات مبتنی بر روش کمی با رویکردی توصیفی - همبستگی و با هدف کاربردی قرار گرفته و روش پیمایشی در فرایند گردآوری داده‌ها بکار گرفته شده است. جامعه آماری این پژوهش، شهروندان ۱۸ تا ۶۹ سال شهر تهران بوده که بر اساس فرمول کوکران، ۷۵۰ نفر از شهروندان تهرانی در مناطق کم برخوردار، نیمه برخوردار و برخوردار شهر تهران مورد بررسی قرار گرفتند. در بخش یافته‌های توصیفی نتایج حاصل از ارزیابی وضعیت تطبیقی احساس عدالت در مناطق مختلف شهری تهران حکایت از این داشت که میانگین احساس عدالت در میان پاسخگویان مورد بررسی کمتر از حد متوسط بود. توزیع طبقاتی شاخص کل احساس عدالت نشان داد که اکثریت ۵۲/۸ درصدی از شهروندان تهرانی از احساس عدالت پایین و ۴۲/۳ درصد از احساس عدالت متوسطی برخوردار بودند و میزان احساس عدالت در میان شهروندان ساکن در مناطق برخوردار کمتر از مناطق نیمه برخوردار و مناطق نیمه برخوردار کمتر از مناطق کم برخوردار بود.

فهرست مطالب

۶	پیشگفتار
۱۲	فصل اول: عدالت در مناطق برخوردار، نیمه برخوردار و کم برخوردار
۱۳	مقدمه
۲۹	فصل دوم: مبانی
۳۰	مقدمه
۳۰	عدالت
۳۵	اندیشه اعتباری عدالت
۳۶	واقعیت اجتماعی عدالت
۳۹	عدالت در اسلام
۴۲	مفاهیم هم‌ارز عدالت اجتماعی
۴۲	الف). عدالت و نابرابری اجتماعی
۴۲	ب). عدالت و قشربندی اجتماعی
۴۳	ج). احساس عدالت و محرومیت نسبی
۴۴	عدالت اجتماعی
۴۷	احساس عدالت اجتماعی؛ نگرش نسبت به عدالت
۵۲	ریشه پیدایش احساس عدالت اجتماعی
۵۳	ویژگی‌های احساس عدالت اجتماعی
۵۵	آثار و کارکردهای احساس عدالت اجتماعی
۵۶	گروه‌بندی عدالت اجتماعی
۵۷	۱- عدالت توزیعی
۶۰	۲- عدالت رویه‌ای
۶۲	گفتمان‌های عدالت اجتماعی
۶۲	۱- گفتمان لیبرالیستی

۶۳	۲- گفتمان نئولیبرالیستی
۶۳	۳- گفتمان سوسیالیستی
۶۴	۴- گفتمان راولزی
۶۴	۵- گفتمان جامعه‌گرایی
۶۵	۶- گفتمان اسلامی
۶۹	نظریه‌های عدالت و احساس عدالت اجتماعی
۷۰	۱- افلاطون
۷۲	۲- ارسطو
۷۳	۳- فارابی
۷۴	۴- هیوم
۷۶	۵- آدام اسمیت: عدالت به عنوان فرصت برابر
۷۷	۶- کانت: برابری اخلاقی
۷۹	۷- جان استوارت میل؛ فایده عمومی
۸۰	۸- کارل مارکس؛ سوسیالیسم و نفی مالکیت فردی
۸۱	۹- محمدباقر صدر
۸۲	۱۰- علامه طباطبایی
۸۳	۱۱- هایدک؛ عدالت خودجوش
۸۶	۱۲- رالز؛ عدالت به مثابه انصاف
۹۰	۱۳- نوزیک؛ عدالت رویه‌ای
۹۲	۱۴- والزر؛ عدالت در پرتو فرهنگ
۹۳	۱۵- آلکسی دوتو کوپل
۹۴	۱۶- امیل دورکیم
۹۵	۱۷- رهیافت مبادله
۹۵	معیارهای عدالت در جامعه
۱۰۱	عوامل مؤثر بر احساس عدالت
۱۰۱	دینداری و احساس عدالت

۱۰۷	احساس بیگانگی اجتماعی و احساس عدالت اجتماعی
۱۱۱	احساس امنیت اجتماعی و احساس عدالت اجتماعی
۱۱۴	برخورداری از امکانات رفاهی (رفاه اجتماعی) و احساس عدالت اجتماعی
۱۱۹	احساس محرومیت نسبی ناشی از مقایسه اجتماعی و احساس عدالت اجتماعی
۱۲۲	اعتماد نهادی و احساس عدالت اجتماعی
۱۲۷	متغیرهای زمینه‌ای و احساس عدالت اجتماعی
۱۳۱	چهارچوب نظری
۱۴۰	مدل مفهومی
۱۴۱	فصل سوم: روش‌شناسی عوامل اجتماعی مؤثر بر شهر تهران
۱۴۲	مقدمه
۱۴۳	جامعه آماری
۱۴۵	حجم نمونه
۱۴۶	شیوه نمونه‌گیری
۱۴۷	ابزار و فنون گردآوری داده‌ها
۱۴۸	تعریف نظری- عملیاتی متغیرها
۱۴۸	متغیرهای جمعیت‌شناختی
۱۵۱	متغیرهای مستقل
۱۵۱	الف. دینداری
۱۵۳	ب. بیگانگی اجتماعی
۱۵۵	پ. احساس امنیت اجتماعی
۱۵۷	ت. برخورداری از امکانات رفاهی و بهداشتی
۱۵۸	ث. احساس محرومیت نسبی
۱۵۹	ج. اعتماد نهادی
۱۶۰	متغیرهای وابسته
۱۶۰	احساس عدالت
۱۶۲	فصل چهارم: بحث و نتیجه‌گیری

۱۶۳.....	مقدمه
۱۶۶.....	بحث و نتیجه گیری
۱۷۱	پیشنهادهای کاربردی
۱۷۵	پیشنهادهای
۱۷۶.....	منابع و مآخذ
۱۷۶.....	منابع فارسی
۱۹۰	منابع لاتین

www.ketab.ir